

31990L0270

L 156/14

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1990.6.21.

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1990. május 29.)

a képernyő előtt végzett munka biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeiről (ötödik egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében)

(90/270/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 118a. cikkére,

tekintettel a Bizottságnak a munkahelyi biztonsági, higiéniai és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően kidolgozott javaslatára ⁽¹⁾,

az Európai Parlamenttel együttműködve ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel a Szerződés 118a. cikke előírja, hogy a Tanács irányelv útján minimumkövetelményeket fogadjon el azért, hogy különösen a munkakörnyezet tekintetében, javításokat ösztönözzön a munkavállalók munkahelyi biztonsága és egészsége védelmének magasabb szintű biztosítása érdekében;

mivel az említett cikk értelmében ezekben az irányelvekben kerülni kell az olyan közigazgatási, pénzügyi és jogi korlátozások előírását, amelyek gátolnák a kis- és középvállalkozások alapítását és fejlődését;

mivel a Bizottság a munkahelyi biztonsági, higiéniai és egészségvédelmi programjáról szóló közleményében ⁽⁴⁾ előírja az új technológiákat érintő intézkedések bevezetését; mivel ezt a Tanács tudomásul vette a munkahelyi biztonságról, higiéniaról és egészségvédelemről szóló, 1987. december 21-i állásfoglalásában ⁽⁵⁾;

mivel a munkavállalók egészsége védelmének és biztonságának biztosításához elengedhetetlen azoknak a minimumkövetelményeknek a betartása, amelyek célja a képernyős munkaállomásokon a biztonság magasabb szintjének biztosítása;

mivel ez az irányelv egyedi irányelv a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi

irányelv ⁽⁶⁾ 16. cikke (1) bekezdésének értelmében; mivel ilyen módon az említett irányelv rendelkezései teljes mértékben alkalmazandók a képernyők munkavállalók általi munkahelyi használatára az ebben az irányelvben foglalt szigorúbb, illetve különös rendelkezések sérelme nélkül;

mivel a munkáltatók kötelesek tájékozódni a munkahelyek kialakítását érintő technológiai fejlesztések és tudományos felfedezések legfrissebb eredményeiről, hogy végrehajthassák a szükséges változtatásokat, amelyek biztosítani tudják a munkavállalók biztonságának és egészségének magasabb szintű védelmét;

mivel az ergonómiai szempontok különösen fontosak a képernyős munkaállomások esetében;

mivel ez az irányelv gyakorlati hozzájárulást jelent a belső piac szociális dimenzióinak megvalósításához;

mivel a legutóbb az 1985-ös csatlakozási okmánnyal módosított 74/325/EGK határozat ⁽⁷⁾ értelmében a Bizottság konzultál a munkahelyi biztonsági, higiéniai és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal az e területre vonatkozó javaslatok kidolgozásáról,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

(1) Ez az irányelv, amely a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében az ötödik egyedi irányelv, megállapítja a 2. cikkben meghatározott képernyő előtt végzett munkára vonatkozó biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeket.

(2) A 89/391/EGK irányelv rendelkezései teljes mértékben alkalmazandók az (1) bekezdésben említett terület egészére az ezen irányelvben foglalt szigorúbb, illetve különös rendelkezések sérelme nélkül.

⁽¹⁾ HL C 113., 1988.4.29., 7. o. és HL C 130., 1989.5.26., 5. o.

⁽²⁾ HL C 12., 1989.1.16., 92. o. és HL C 113., 1990.5.7.

⁽³⁾ HL C 318., 1988.12.12., 32. o.

⁽⁴⁾ HL C 28., 1988.2.3., 3. o.

⁽⁵⁾ HL C 28., 1988.2.3., 1. o.

⁽⁶⁾ HL L 183., 1989.6.29., 1. o.

⁽⁷⁾ HL L 185., 1974.7.9., 15. o.

(3) Ez az irányelv nem vonatkozik:

- a) járművek vagy gépek vezetőfülkéjére vagy kezelőfülkéjére;
- b) közlekedési eszközök fedélzetén működő számítógépes rendszerekre;
- c) főként nyilvános használatra szánt számítógépes rendszerekre;
- d) „hordozható” rendszerekre, amelyeket a munkaállomáson nem tartósan használnak;
- e) számológépekre, pénztárgépekre és bármely olyan eszközre, amely kevés adatot vagy mértéket megjelenítő kijelzővel rendelkezik, ami az eszköz közvetlen használatához szükséges;
- f) hagyományos kivitelű írógépekre, amelyek „kijelzővel ellátott elektromos írógép” típusként ismertek.

2. cikk

Fogalom meghatározások

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

- a) *képernyő*: alfanumerikus vagy grafikus képernyő az alkalmazott megjelenítési módszertől függetlenül;
- b) *munkaállomás*: munkaeszközök összessége, amely magában foglal képernyőt billentyűzettel vagy beviteli egységgel, illetve ember-gép interfészt meghatározó szoftverrel, választható kiegészítőket, perifériákat, beleértve a mágneslemezes meghajtót, valamint telefont, modemet, nyomtatót, irattartót, munkaszéket és munkaasztalt, vagy munkafelületet és a közvetlen munkakörnyezetet is;
- c) *munkavállaló*: a 89/391/EGK irányelv 3. cikkének a) pontjában meghatározott munkavállaló, aki szokásos munkáját rendszeresen képernyő előtt végzi.

II. SZAKASZ

A MUNKÁLTATÓK KÖTELEZETTSÉGEI

3. cikk

A munkaállomások elemzése

(1) A munkáltatók kötelesek elvégezni a munkaállomások elemzését, a munkavállalók számára biztosított biztonsági és egészségvédelmi feltételek értékelése céljából, különös tekintettel a látást érintő lehetséges kockázatokra, fizikai problémákra és mentális megterhelésre.

(2) A munkáltatók megfelelő intézkedéseket hoznak a feltárt kockázatok orvoslására az (1) bekezdésben említett értékelés alapján, figyelembe véve az így feltárt kockázatok járulékos, illetve együttes hatásait.

4. cikk

Először üzembe helyezett munkaállomások

A munkáltatók megteszik a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy az 1992. december 31-e után először üzembe helyezett munkaállomások megfeleljenek a mellékletben megállapított minimumkövetelményeknek.

5. cikk

Már üzembe helyezett munkaállomások

A munkáltatók megteszik a szükséges lépéseket annak biztosítására, hogy az 1992. december 31-e előtt már üzembe helyezett munkaállomásokat átalakítsák úgy, hogy azok legkésőbb ezt az időpontot követő négy éven belül megfeleljenek a mellékletben megállapított minimumkövetelményeknek.

6. cikk

A munkavállalók tájékoztatása és oktatása

(1) A 89/391/EGK irányelv 10. cikkének sérelme nélkül a munkavállalók, illetve képviselőik tájékoztatást kapnak a munkaállomásokra vonatkozó biztonsági és egészségvédelmi szempontokról, különösen a 3., 7. és 9. cikkek szerint kialakított munkaállomásokra alkalmazandó intézkedésekről.

A munkavállalók, illetve képviselőik minden esetben tájékoztatást kapnak az ennek az irányelvnek megfelelően hozott valamennyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedésről.

(2) A 89/391/EGK irányelv 12. cikkének sérelme nélkül a munkavállalók oktatásban részesülnek a munkaállomás használatáról, mielőtt az ilyen jellegű munkát megkezdnék, illetve amikor a munkaállomás kialakítása lényegesen módosul.

7. cikk

A napi munkamenet

A munkáltatónak oly módon kell megtervezni a munkavállalók tevékenységét, hogy a képernyő előtt végzett napi munkát szünetekkel vagy a tevékenység megváltoztatásával időszakonként szakítsák meg a képernyőnél jelentkező munkateher csökkentése érdekében.

8. cikk

Konzultáció a munkavállalókkal és a munkavállalók részvétele

A munkavállalókkal, illetve képviselőikkel folytatott konzultációra, valamint a munkavállalók, illetve képviselőik részvételére az ezen irányelv, valamint annak mellékletei által érintett kérdésekben a 89/391/EGK irányelv 11. cikkének megfelelően kerül sor.

9. cikk

A munkavállalók szemének és látásának védelme

(1) A munkavállalók megfelelő szem- és látásvizsgálatra jogosultak, amelyet a szükséges képesítéssel rendelkező személy végez:

- a képernyő előtt végzett munka megkezdése előtt,
- azt követően rendszeres időközönként, és
- olyan látási problémák észlelése esetén, amelyek a képernyő előtt végzett munkának tulajdoníthatók.

(2) Amennyiben az első bekezdésben említett vizsgálat eredményei szükségessé teszik, a munkavállalók szemészeti vizsgálatra jogosultak.

(3) Amennyiben az első és második bekezdésben említett vizsgálat eredményei szükségessé teszik és ha a szokásos korrekciós eszközök nem alkalmazhatók, a munkavállalókat a végzett munkának megfelelő különleges korrekciós eszközökkel kell ellátni.

(4) Az e cikk alapján megtett intézkedések nem terhelhetik a munkavállalókat járulékos költségekkel.

(5) A munkavállalók szem- és látásvédelme a nemzeti egészségügyi ellátó rendszer részeként is megvalósulhat.

III. SZAKASZ

VEGYES RENDELKEZÉSEK

10. cikk

A melléklet kiigazítása

A 89/391/EGK irányelv 17. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően kell elfogadni a mellékletnek a képernyőkkel kapcsolatban végbemenő műszaki fejlődést és az e területre

vonatkozó nemzetközi szabályozások, előírások vagy ismeretek változását figyelembe vevő, szigorúan technikai kiigazításait.

11. cikk

Záró rendelkezések

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 1992. december 31-ig megfeleljenek.

Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadtak vagy fognak el.

(3) A tagállamok négyévente jelentést tesznek a Bizottságnak ezen irányelv rendelkezéseinek gyakorlati végrehajtásáról, jelezve a munkáltatók és a munkavállalók álláspontjait.

A Bizottság tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot, a Gazdasági és Szociális Bizottságot és a Munkahelyi Biztonsági, Higiéniai és Egészségvédelmi Tanácsadó Bizottságot.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdés figyelembevételével a Bizottság időszakonként jelentést tesz az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak ezen irányelv végrehajtásáról.

12. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1990. május 29-én.

a Tanács részéről

az elnök

B. AHERN

MELLÉKLET

MINIMUMKÖVETELMÉNYEK

(4. és 5. cikk)

Előzetes megjegyzés

Az e mellékletben megállapított kötelezettségeket az ezen irányelv célkitűzéseinek megvalósítása érdekében kell alkalmazni és olyan mértékben, amennyiben, egyrészt a munkaállomás rendelkezik a megfelelő adottságokkal, másrészt, amennyiben azokat a feladattal járó követelmények vagy jellemzők nem zárják ki.

1. ESZKÖZÖK**a) Általános észrevétel**

Az ilyen eszközök használata nem lehet a munkavállalókkal szembeni kockázat forrása.

b) Képernyő

A képernyőn látható jeleknek jól meghatározottnak, egyértelműen megformáltnak és megfelelő méretűnek kell lennie, a jelek és a sorok közötti megfelelő térközzel.

A képernyőn megjelenő képnek stabilnak, vibrálástól és az instabilitás egyéb megjelenési formáitól mentesnek kell lennie.

A kezelőnek könnyen be kell tudnia állítani a fényerőt, illetve a kontrasztot a jelek és a háttér között, és azoknak a környezeti viszonyokhoz is könnyen igazíthatóknak kell lenniük.

A képernyőnek könnyen és szabadon elfordíthatóknak és dönthetőnek kell lennie, alkalmazkodva a kezelő igényeihez.

A képernyőhöz különálló állványt vagy állítható asztalt kell biztosítani.

A képernyőnek mentesnek kell lennie a felhasználónak kényelmetlenséget okozó tükröződéstől és egyéb fényvisszaverődéstől.

c) Billentyűzet

A billentyűzetnek dönthetőnek és a képernyőtől különállónak kell lennie, ami lehetővé teszi, hogy a munkavállaló kényelmes testhelyzetet találjon a karok és a kéz elfáradása nélkül.

A billentyűzet előtt elegendő helyet kell biztosítani a kezelő kezének és karjának alátámasztására.

A billentyűzet felületének mattnak kell lennie a tükröződés elkerülésére.

A billentyűzet elrendezésének és a billentyűk jellemzőinek meg kell könnyíteniük a billentyűzet használatát.

A billentyűkön található jeleknek elkülöníthetőnek és a szokásos testhelyzetből jól olvashatóknak kell lenniük.

d) Munkasztal vagy munkafelület

A munkasztalnak vagy munkafelületnek megfelelő méretű és kevésbé fényvisszaverő felülettel kell rendelkeznie, amely lehetővé teszi a képernyő, a billentyűzet, az iratok és a kapcsolódó eszközök rugalmas elhelyezését.

Az irattartónak stabilnak és állíthatóknak kell lennie, továbbá úgy kell elhelyezkednie, hogy minimálisra csökkentse a kényelmetlen fej- és szemmozgásokat.

Elegendő helyet kell biztosítani a munkavállalóknak, hogy kényelmes testhelyzetet vehessenek fel.

e) Munkaszék

A munkaszéknek stabilnak kell lennie és biztosítani kell a kezelő számára a mozgást és a kényelmes testhelyzetet.

Az ülés magasságának állíthatóknak kell lennie.

A háttámlának magasságában állíthatóknak és dönthetőnek kell lennie.

Lábtartót kell biztosítani mindenkinek, aki igényt tart rá.

2. KÖRNYEZET

a) **Helyigény**

A munkaállomás mérete és elrendezése által elegendő helyet kell biztosítani a felhasználónak a testhelyzete és a mozgása változtatására.

b) **Világítás**

A helyiség világításának, illetve a helyi világításnak (munkalámpák) megfelelő megvilágítást és megfelelő kontrasztot kell biztosítani a képernyő és a háttérkörnyezet között, figyelembe véve a munka jellegét és a felhasználó látásigényeit.

A munkahely és a munkaállomás elrendezésének, valamint a mesterséges fényforrások elhelyezésének és műszaki jellemzőinek összehangolásával meg kell akadályozni az esetleges zavaró tükröződést és fényvisszaverődést a képernyőn vagy más eszközökön.

c) **Tükröződés és fényvisszaverődés**

A munkahelyet úgy kell kialakítani, hogy a fényforrások, vagyis az ablakok és egyéb nyílások, az átlátszó vagy áttetsző falak, és a világos berendezések vagy falak ne okozzanak közvetlen tükröződést és zavaró **fényvisszaverődést a képernyőn.**

Az ablakokra megfelelően állítható árnyékoló rendszert kell felszerelni, amely a munkaállomásra eső nappali fényt mérsékli.

d) **Zaj**

A munkaállomás(ok) berendezésekor figyelembe kell venni azt a zajt, amit a munkaállomáshoz tartozó berendezések bocsátanak ki, főként azért, hogy ne vonja el a figyelmet vagy ne zavarja a beszédet.

e) **Hő**

A munkaállomás(ok)hoz tartozó berendezések nem termelhetnek olyan mennyiségű hőt, amely kényelmetlenséget okozna a munkavállalóknak.

f) **Sugárzás**

Az elektromágneses spektrum látható részének kivételével minden sugárzást a munkavállalók biztonsága és egészségvédelme szempontjából elhanyagolható szintre kell csökkenteni.

g) **Páratartalom**

Biztosítani kell és fenn kell tartani a páratartalom megfelelő szintjét.

3. EMBER–GÉP INTERFÉSZ

A szoftver tervezése, kiválasztása, bevezetése és módosítása, valamint a képernyő előtt végzendő feladatok tervezése során a munkáltatónak figyelembe kell vennie a következő elveket:

- a) a szoftvernek meg kell felelnie a feladatnak;
 - b) a szoftvernek könnyen használhatónak és ahol szükséges, a kezelő ismereteihez vagy tapasztalataihoz igazíthatónak kell lennie; a munkavállalók tudta nélkül mennyiségi vagy minőségi ellenőrzést nem lehet végezni;
 - c) a rendszereknek visszajelzést kell adniuk a munkavállalók számára a teljesítményükről;
 - d) a rendszereknek a kezelőkhöz alkalmazkodó formátumban és ütemben kell megjeleníteniük az információt;
 - e) alkalmazni kell a szoftver-ergonómia elveit, különösen az ember által végzett adatfeldolgozás tekintetében.
-